

दतोऽप्यधर्मेण हतो भीष्मः कुरुपितामहः । भूरिश्रवा ह्यधर्मेण तया धर्मविदा हतः ।
 एवं परैराचरितं पाण्डवेयैश्च संयुगे । रचमाणैर्जयं वीरैर्धर्मज्ञैरपि सात्वत ।
 दुर्ज्ञेयः स परो धर्मस्तथाऽधर्मः सुदुर्विदः । युध्यस्व कौरवैः सार्द्धं मा गाः पितृनिवेशनं । ८१००
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ एवमादौ नि वाक्यानि क्रूराणि पुरुषाणि च । आवितः सात्यकिः श्रीमानाकम्पित इवाऽभवत् ।
 तच्छ्रुत्वा क्रोधताम्राक्षः सात्यकिश्चाददे गदां । विनिःश्वस्य यथा सर्पः प्रणिधाय रथे धनुः ।
 ततोऽभिपत्य पाञ्चाल्यं संरम्भेण दमब्रवीत् । न त्वां वक्ष्यामि पुरुषं हनिष्ये त्वां बधक्षमं ।
 तमापतन्तं सहसा महाबलममर्षणं । पाञ्चाल्यायाभिसंक्रुद्धमन्तकायान्तकोपमं ।
 चोदितो वासुदेवेन भीमसेनो महाबलः । अवसुत्य रथान्तूर्णं बाहुभ्यां समवारयत् । ८१०५
 द्रवमाणं तथा क्रुद्धं सात्यकिं पाण्डवो बली । प्रस्यन्दमानमादाय जगाम बलिनं बलात् ।
 स्थित्वा विष्टभ्य चरणौ भीमेन शिनिपुङ्गवः । निगृहीतः पदे षष्ठे बलेन बलिनाम्बरः ।
 अवसुत्य रथान्तन्तु प्रियमाणं बलीयसा । उवाच सञ्जयः वाचा सहदेवो विश्राम्यते ।
 अस्माकं पुरुषव्याघ्र मित्रमन्यत्र विद्यते । परमन्धकटुष्णिभ्यः पाञ्चालेभ्यश्च माधव ।
 तथैवान्धकटुष्णोनां तथैव च विशेषतः । कृष्णस्य च तथास्मत्तो मित्रमन्यत्र विद्यते । ८११०
 पाञ्चालानाञ्च वार्ष्णेय समुद्रान्तं विचिन्वतां । नान्यदस्ति परं मित्रं यथा पाण्डववृष्णयः ।
 स भवानीदृशं मित्रं मत्सेषु च तथा तव । भवन्तश्च यथास्माकं भवताञ्च यथा वयं ।
 स एवं सर्वधर्मज्ञ मित्रधर्ममनुस्मरन् । नियच्छ मन्युं पाञ्चाल्यात् प्रशाम्य शिनिपुङ्गव ।
 पार्षतस्य क्षम त्वं वै क्षमताञ्चैव पार्षतः । वयं क्षमयितारश्च किमन्यत्र समाद्भवेत् ।
 प्रशाम्यमाने शैनेये सहदेवेन मारिष । पाञ्चालराजस्य सुतः प्रहसन्निदमब्रवीत् । ८११५
 मुञ्च मुञ्च शिनेः पौत्रं भीम युद्धमदान्वितं । आसादयतु मामेष धराधरमिवानिलः ।
 यावदस्य शितैर्व्वाणैः संरम्भं पातयाम्यहं । युद्धश्रद्धाञ्च कौन्तेय जीवितञ्चास्य संयुगे ।
 किन्तु शक्यं मया कर्तुं कार्यं यदिदमुद्यतं । सुमहत् पाण्डुपुत्राणामायान्व्येते हि कौरवाः ।
 अथ वा फाल्गुनः सर्वान् वारयिष्यति संयुगे । अहमप्यस्य मूर्ध्नि पातयिष्यामि सायकैः ।
 मन्यते च्छिन्नबाहुं मां भूरिश्रवसमाहवे । उत्सृजेनमहश्चैनमेष मां वा हनिष्यति । ८१२०
 शृण्वन् पाञ्चालवाक्यानि सात्यकिः सर्पवत् श्वसन् । भीमवाक्कन्तरे सक्तो विस्फुरत्यनिशं बली ।
 तौ वृषाविव नर्दन्तौ बलिनौ बाहुशालिनौ । त्वरया वासुदेवश्च धर्मराजश्च मारिष ।
 यत्नेन महता वीरौ वारयामासतुर्भृशं । निवार्य परमेष्वासौ क्रोधसंरक्तलोचनौ ।
 युयुत्सूनपरान् सञ्जो प्रतीयुः क्षत्त्रियर्षभाः ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि नारायणस्तोत्रपर्वणि धृष्टद्युम्नसात्यकिक्रोधे नवनवत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १६६ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ ततः स कदनञ्चक्रे रिपूणां द्रोणनन्दनः । युगान्ते सर्वभूतानां कालसृष्ट इवान्तकः । ८१२५

ध्वजद्रुमं शस्त्रशृङ्गं हतनागमहाशिलं । अश्वकिम्पुरुषाकीर्णं शरासनलतावृतं ।